

Verzamelde artikelen Oud-Hallelujah, Urk

29 September 1962:

Muzikale berichten.

Het Chr. Mannenkoor „Crescendo” dir. Meindert Kramer, is voornemens in de maand October, in samenwerking met het Chr. Mannenkoor „Oud-Hallelujah”, dir. A. Kapitein, n' zang uitvoering te verzorgen.

Uitgevoerd zullen worden verschillende oude psalmen uit de vierstem.

„Crescendo” is verder voornemens D.V. 1e Kerstdag een Kerstuitvoering te verzorgen in samenwerking met andere koren.

Verheugend was het voor het betreffende koor, twee stimulerende giften te ontvangen, resp. van f 50 en f 200, waarvan de gevers onbekend wisten te blijven, maar die men langs deze weg hartelijk bedankt.

KERLAND" 29 SEPT. 1962.

...Hoewel de Urkers zo graag zingen dat ze aan twee enorme mannenkoren niet genoeg hebben, wacht ik twee dagen tevergeefs op een versje. Ik moet tevreden zijn met enkele psalmregels op hele en halve noten. Voorzanger Auke Kaptein (71) brengt die thuis ten gehore om me een indruk te geven van Oud-Hallelujah, een koor van bejaarde vissers dat vierstemmig geestelijke liederen zingt. Zijn stem beklimt eerbiedig de toonladder, meldend dat de Heer zal opstaan tot den strijd".

En verder schrijvend over dit Oud Hallelujah: „De muziekbeoefening is zo curieus, dat de N.C.R.V. er opnamen

met hun liederen altijd op uit zijn geweest om God te loven. Die God is groot en de Urkers zijn onwankelbare profeten. Altijd geeft deze God de toon aan. Daarom heeft het zingen op Urk soms iets van een magisch ritueel...."

....Ik kreeg voor die theorie geen steun van de heer Franz Friedrich Wilhelm Johannes Benjamin Bode (Frits Bode, 49), dirigent van het bekende Urker Mannenkoor Hallelujah. Hij is in het dorp de enige man die leeft van de muziek, na geruime tijd in zijn vaders bakkerij deeg te hebben gekneet. Zijn doorzettingsvermogen in het volgen van muziekonderricht was ech-

in trek zijn...."

....Toch schijnt het feit dat Hallelujah ook wel in vreemde talen zingt en zich op wat hoger niveau gaat bewegen, enig misnoegen te wekken. Urk raakt daar niet van ondersteboven....

Veel meer gekrakeel geeft het bestaan van nog een volwaardig mannenkoor, dat het Hallelujah-geroep van Bode en de zijnen wel eens dreigt te overstemmen. Dit is het (ook christelijke) Urker Visserskoor Crescendo, opwaarts strevend onder leiding van een procuratiehouder bij de Amsterdamsche Bank, de heer Meindert Kramer (37). Tot mijn stomme verbazing mocht ik noteren, dat hij 110 mannen bezielt, sterk tot de folkloristische verbeelding sprekend omdat ze voor tachtig procent bestaan uit jonge vissers. Dat is een pluspunt, met name voor de buitenwereld...."

...Hoe sterk beide monsterkoren ook verschillen, in hun broekenpracht streven zij eenvormigheid. Crescendo weet nog niet goed raad met de inheemse pantalon Hallelujah heeft al lang de Urker broek aan als er gezongen wordt buiten de gemeente en die klederdracht valt best in de smaak. Ik heb de indruk gekregen dat ook de Crescendo-zangers zich wel graag in de wat hobbezakkerige kledij zouden hullen, maar geremd worden door hun vrees voor na-aperij. In werkelijkheid dragen alleen oudere Urkers nog de klederdracht...."

....Eenmaal op de hoogte met deze situatie, voelde ik me betrokken in een familievetete. Er wordt officieel geen ruzie gemaakt, maar Urk komt al twaalf jaar niet uitgepraat over de verschillen en overeenkomsten tussen beide koren en hun dirigenten, solisten, repertoires, begeleiders, kledij, ritme, volume en prestaties. Wat zij gemeen hebben is hun onverbiddelijke heiliging van de zondag. Als Crescendo op een Waddeneiland gaat zingen wordt tevoren een boot gecharterd die het gezelschap onbezoefteld vóór middernacht terugbrengt naar Urk...."

ZINGEN OP URK - bijna een magisch ritueel

PS

Visserskoren begint toen op zee en grammofoonplaten

The image is a newspaper clipping from 'Het Parool' from 1966. It features a large headline 'ZINGEN OP URK - bijna een magisch ritueel' and a sub-headline 'Visserskoren begint toen op zee en grammofoonplaten'. The main article is partially visible, discussing the Urker men's choirs. A large photograph of a fishing boat is included. The clipping also shows a 'PS' logo and a small illustration of a boat at the bottom right.

van gemaakt heeft om het Nederlandse volk te laten horen hoe de oude vissersman met fluitje en bromstem de toon aangeeft voor altus, bassus, discant en tenor".

Na een korte filosofie over het heftig bloeiend muzikaleven op Urk, vervolgt Leeuwis: „Zeker is, dat zij er

ter groot genegen om hem de onbetwiste leider te maken van deze 120 mannen in wijde broeken. Zij volgen hem geduldig naar kerken en studio's, als maar onwrikbaar vaststaat dat zij zaterdagavonds klokslag 12 uur thuis zijn...."

„Het artistieke bloed van F. F. W. J. B. Bode bruist

Urkerland, 1972:

HEMELVAARTSDAG 11 MEI 1972

HIER WAS „CRESCENDO“
OÓK WEER ACTIEF!

„HET URKERLAND“

er een enorme belangstelling (ruim vierhonderd aanwezigen van heinde en verre vulde de vishal) voor dit gebeuren.

Na opening door Ds. van Mechelen en na het samen zingen van psalm 47 vers 3 was het woord het eerst aan ons kinderkoor „Klein maar „dapper“ dat met het nummer „Baan veger“ (waarbij het gezongen woord uitstekend werd uitgebeeld) direct al de show stal.

Daarna het Gemengde koor „Excelstor“ o.l.v. H. C. Janssen, dat voor het eerst in zijn nog korte bestaan naar huiten optrad. Wat vooral opviel was dat er ondanks de geringe bezetting van de mannenpartijen beheerst en zuiver gezongen werd.

Oud „Halleluja“ o.l.v. Auke Kapitein (dit maal versterkt met enkele vrouwenstemmen) bracht weer de haast traditionele Hazeulieder en twee psalmen, aan de piano begeleid door Meindert Kramer. Opnieuw sta je e verasteld van hoe energieek een man op al hog leeftijd zijn mannen weet te bezelen.

„Halleluja“, ditmaal onder leiding van H. C. Janssen, bracht een viertal nummers ten gehore, waarvan vooral „Hollands kracht“ sterker naar voren werd gebracht.

Als intermezzo bracht de brassband „Vale rius“ „Happy time suite“ van Gerard Boudijn ten gehore en aan het applaus was te merken dat het bijzonder sterke optreden van de brass band wel op prijs werd gesteld.

Bijzonder sterk was ook het optreden van het dameskoor „Laus Deo“ o.l.v. Jan Zwane pol, vooral in het nummer „Jelen 7 en 8 Deutsche Messe“ van Fr. Schubert in een bewerkking van de dirigent.

„Crescendo“ bracht een tweetal geestelijke liederen ten gehore (waarbij de soli vertolk werden door de jongenssopraan Henry Schippers en de sopraan Lammie de Bruin) alsmede het bekende „Nederland en Oranje“.

Het muzikale slotwoord was ditmaal aan de „Urker Zangers“ o.l.v. Frits Bode met de ballade „Landerkennung“ van Grieg en de bekende „Battlehyme of the Republic“ waar van het refrein enthousiast door de talrijke aanwezigen werd meegesongen, die hierbij door de brassband werden ondersteund.

Zij nog vermeld dat na het optreden van het kinderkoor op bijzondere verdienstelijke wijze een sopraansolo ten gehore werd gebracht door mevr. Visser-Bakker uit de Nieuw Guineastraat (Jawkien van Albert de Lemster).

De dirigenten van de diverse koren, de solisten en de begeleiders mochten tenslotte nog de traditionele bloemen in ontvangst nemen waarna Ds. van Mechelen als slotzang „O God die droeg ons voorgeslacht“ op gaf en de muzikale manifestatie met dankgebed besloot.

Opnieuw kunnen de organisatoren terugzien op een zeer geslaagde avond en een woord van hulde voor het vlotte verloop is ons inziens op zijn plaats.

Eén toch in de donk're nacht,
Eén houdt over ons de wacht!
Here, trek mee, door stormen
en door zee,“ zingen de vissers
dan, die in open zee angstig
wachten tot de storm weer luwt
en ze veilig de thuishaven bin-
nen kunnen varen.

Met zijn allen hopen ze dan
maar op de goede afloop:
„Vrees ik in mijn laatste strijd
dat ik moet verdrinken als G'o
Heer mij niet bevrijdt, hoed mij
voor verzinken. Neem mij veilig
bij de hand, breng mij in het
Vaderland, Here, trek mee,
door stormen en door zee.“

Vijf koren

Het bekendste koor van Urk is
„Crescendo“, het Christelijk
Urk Visserkskoor. Maar wie op
Urk gaat grasduinen komt er al
gauw achter dat dat niet het eni-
ge koor is. Er bestaan liefst vijf
koren op Urk. Je hebt om te
beginnen „Oud Halleluja“, dat
uit vergrijsde vissers bestaat,
die nog steeds met volle overga-
ve zingen, maar wiens stemmen

al een beetje krakerig zijn ge-
worden. Oud Halleluja stamt al
van voor 1900.

Dan is er „Halleluja“, een koor
dat zich alleen aan het zingen
van psalmen wijdt. De jongere
leden van Halleluja wilden ook
andere liederen zingen dan psal-
men en zo ontstond er op een
kwaad moment een breuk. De
afgescheiden zangers noemden
zich voortaan de „Urk Zang-
gers“, die nu ook „negro spiri-
tuels“ zingen en lichte deunen
als „Rozen uit het Zuiden“.

We hebben het nu alleen nog
maar over de mannelijke zang-
gers gehad, maar de vrouwen
van Urk zingen ook aardig wat
weg, zij doen dit in het vrou-
wenkoor „Laus Deo“. Om van
de kinderen nog maar te zwij-
gen, een groot aantal junioren is
namelijk lid van het kinderkoor.
Al die koren op Urk hebben
overigens nog al eens wat gehar-
rewar veroorzaakt. Sommige ge-
zinnen zijn bij wijze van spre-
ken uit elkaar „gerukt“, wat de
afdeling zang aangaat. De ene

Koren op Urk, jaren '70 :

Hemelvaartsdag 1975:

Op Hemelvaartsdag 8 mei j.l. hielden alle Urker Koren - met uitzondering van het Hazenkoor 'Oud-Hallelujah' - voor de achtste keer hun jaarlijks concert in de Urker Visafslag, waarbij voor het eerst in de geschiedenis het slotnummer gezamenlijk gezongen werd. Het geheel stond in het teken van de Hemelvaart van Christus, doch het laatste nummer 'Eens zal op de grote morgen' getuigde van Diens wederkomst op de wolken.

Achtereenvolgens zongen het kinderkoor 'Klein maar dapper'; het Urker Mannenkoor 'Hallelujah'; het Christelijk Gemengd Koor 'Excelsior'; het Urker Visserskoor 'Crescendo'; het Mannenkoor 'Urker Zangers'; het Christelijk Dameskoor 'Laus Deo'; afgewisseld met massale samenzang.

Uit deze opsomming van koren blijkt wel dat er in Urk meer mensen zijn die de zangkunst beoefenen, dan de zo bekende mannenkoren 'Crescendo' en 'Hallelujah'.

Van het mannenkoor 'Hallelujah' mag verondersteld worden dat dit het oudste Urker zangkoor is. Hoewel de statuten het jaar 1910 als oprichtingsdatum vermeldt, bestaat dit koor vermoedelijk reeds sinds 1773. Het koor werd oorspronkelijk opgericht om het psalmgezing van de gemeente in de kerk te ondersteunen, omdat er toen nog geen orgel was. De meeste leden van het koor waren vissers die alleen in het week-end binnenliepen, zodat vanaf de oprichting de repetities op zondagmiddag gehouden werden. Voorheen werd echter op zee veel gerepeteerd, vooral wanneer men 'aan de kor lag', of men door windstilte lag te drijven. Ook wanneer men door het slechte weer een haven binnenliep, kwamen de leden bij elkaar aan boord en zong men de zogenaamde VIERSTEM-PSALMEN en later de HAZEU-LIEDEREN, soms samengepakt in een vooronder van één der schokkers of bidders. Zo kon men op zee op een mooie zomernacht soms de Urker vissers horen zingen en gebeurde het wel dat vrachtaarders de Urkers een tijdje volgden om naar hun gezang te luisteren. Wat de mannen aan boord en op de repetities leerden, werd op zondag in de kerkdienst nuttig gemaakt. Zij zaten verspreid door de kerk en wanneer de dominee een nogal onbekende psalm opgaf, gebeurde het wel dat de voorganger de koorleden met name noemde en deze wisten dan wel wat er van hen verwacht werd.

Gedicht over het zingen op Urk:

1997, 100 jaar mannenzang:

Massaal jubileumfeest

Jubileumconcert overtreft kwaliteit

100 jaar mannenkoorzang op Urk. Een mijlpaal waar afgelopen zaterdag j.l. aandacht aan werd gegeven middels een gezamenlijk optreden van de Urker koren. De mannen uit Urk, versterkt met koorleden uit Katwijk en uit de omstreken van Zwolle, lieten hun stemmen horen. Een succes van de organisatoren om dit grote aantal op enkele vierkante meters bijeen te krijgen. Het was een echte Urker dirigent, M.W. Kramer, die niet alleen Crescendo dirigeerde, maar nu voor de gehele mannenschare stond. Zichtbaar ging Kramer op in dit massale gebeuren. Het was zijn hartewens en daarvoor componeerde hij het mooie lied "Samen te dienen".

Het eerste optreden vond plaats in de Petrakerk. De Petrakerk was geheel bezet met gereserveerde plaatsen. Dhr. T. Roos opende deze avond; 'Ons comité is verheugd over het slagen van dit jubileumconcert. Urkers mogen graag zingen en dat doet ieder op zijn eigen wijze. Er zal dus verschil zijn, maar dat is nu niet belangrijk'. Hij deelde vervolgens nog mee dat mr. Pieter van Vollenhove, jammer genoeg dit concert niet kon bijwonen maar wel een felicitatie overbracht. Naast de openingswoorden en gebed zongen Crescendo, Hallelujah, Urker Zangers, Oud Hallelujah en Onger Oers Psalm 43 vers 1 en 4 uit de vierstem. Deze geweldige aanvang was zo massaal en vol van zangerskracht dat voor de vele bezoekers het bijwonen van dit mooie concert reeds was geslaagd.

Alle koren, dirigenten en begeleiders verdienden voor het optreden zowel in de Petrakerk als in de Bethelkerk een waardige lofuiting.

